



საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა N 00 02 79

კოდი M D 1

„ 29 “ „ 08 “ 2017

1. ნებართვის მიმღები სუბიექტი

შპს „RMA Gold“

2. საქმიანობის მიზანი

ჭაიხის მადნის გაძიების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროს შემცველი კლანდის გროვული გამოყოფის ზეოლოგი გადამამუშავება

3. ადგილი (ადგილმდებარეობა), სადაც უნდა განხორციელდეს საქმიანობა

ბოლნისის ხაიონი, დაბა კაჩხეთი.

4. დოკუმენტაციის მომამზადებელი ორგანიზაცია

ვახეშოვი ზემოქმედების შეფასების ამოცქიფებული კომისია

5. ნებართვის მისაღებად წარმოდგენილი დოკუმენტაცია

ვახეშოვი ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

6. ნებართვის გაცემის საფუძველი

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა № 57, 24.08.2017.

7. ნებართვის პირობები

ნებაიძუა მოქმედებს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის პირობების შესრულებას შემთხვევაში.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა გაცემულია საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ.

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს

უფლებამოსილი წარმომადგენელი (გვარი, სახელი, თანამდებობა)

ვახეშოვი ზემოქმედების ნებაიძუების დასაწყობების პირობებს სტრუქტურული ექსპერტიზის ხელმძღვანელი

ბ.ა.

თამარ შახაშიძე



# საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის



KA060188183637717

## ბრძანება Nი-612

ქ. თბილისი

29 / აგვისტო / 2017 წ.

**შპს „RMG Gold“-ის ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების გროვული გამოტუტვის მეთოდით გადამუშავებაზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ**

„ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 24 მუხლის მე-4 პუნქტისა და „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე

### ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. გაიცეს შპს „RMG Gold“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა, ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების გროვული გამოტუტვის მეთოდით გადამუშავებაზე;
2. ნებართვა გაიცეს განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „RMG Gold“-მა საქმიანობა განახორციელოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის შესაბამისად და უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (N57; 24.08.2017) გათვალისწინებული სანებართვო პირობების შესრულება;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „RMG Gold“-ის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში- საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

მინისტრი

გიგლა აგულაშვილი



საქართველოს ბარემოსა და ბუნებრივი რესურსების  
დაცვის სამინისტრო  
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის  
დასკვნა პროექტზე

№ 57

24 აგვისტო 2017 წ.

1. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების გროვული გამოტუტვის მეთოდით გადამუშავება.
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შპს „RMG Gold“, საქართველო, ბოლნისი, დაბა კაზრეთი.
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – ბოლნისის რაიონი დაბა კაზრეთი.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 10.08.2017 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – გარემოზე ზემოქმედების შეფასების დამოუკიდებელი კომისია.

## II ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, შპს „RMG Gold“-ის მიერ ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების გროვული გამოტუტვის მეთოდით გადამუშავების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

### გზშ-ს ანგარიშის თანახმად:

ბარიტის კუდსაცავი, საიდანაც განსაზღვრულია გადასამუშავებელი მასალის მიღება, განთავსებულია ქვემო ქართლის მხარეში, დაბა კაზრეთის მიმდებარედ, მის ჩრდილოეთით, დაახლოებით 3 კმ მანძილზე.

პროექტით გათვალისწინებულია შპს „RMG Gold“-ის მიერ სს „RMG Copper“-ის კუთვნილი ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული კუდების ცემენტთან აგლომერაციის შემდეგ, ოქროს ამოკრების მიზნით, მისი გამოტუტვა ციანირების გზით. სს „RMG Copper“-ის მიერ ლიცენზიის ის ნაწილი სადაც განთავსებულია ბარიტის კუდსაცავი გადაცემული იქნა შპს RMG Gold - ისთვის იჯარით.

სანებართვო ტერიტორია რომელზედაც უნდა განხორციელდეს უშუალოდ გროვული გამოტუტვის ოპერაციები მდებარეობს სს „RMG Copper“-ის ოქრო-სპილენძ-პოლიმეტალური საბადოს მიმდებარე ტერიტორიაზე, სადაც განთავსებულია შპს „RMG Gold“-ის გროვული გამოტუტვის მოედნები და დამხმარე ინფრასტრუქტურა. აქვე განლაგებულია ადსორბცია-დესორბცია-რეგენერაციის ქარხანა, სადაც ხდება საბოლოო პროდუქტის მიღება.

უახლოესი დასახლებული პუნქტი არის დაბა კაზრეთი, რომელიც მდებარეობს საწარმოო მოედნიდან 2.5 კმ მანძილზე, ჩრდილო დასავლეთის მიმართულებით.

პროექტით წარმოდგენილი 119420 კვ. მ ფართობიდან, 54330 კვ. მ მიწის ფართობი წარმოადგენს სსიპ ეროვნული საატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ტყის ფონდს. აღნიშნულ ფართობებზე საქმიანობის საკითხი საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ შეთანხმებული იქნება სსიპ ეროვნულ საატყეო სააგენტოსთან.

ბარიტის კუდსაცავიდან ამოღებული მასალა (კუდები) და გროვული გამოტუტვის მოედნებზე არსებული, უკვე გამოტუტული დამსხვრეული ქანი ჩაიტვირთება შესაბამის ბუნკერებში. შემდეგ ზემოთაღნიშნული თანაფარდობით მიეწოდება აგლომერაციული განყოფილების პანდუსზე, საიდანაც მტვირთავით ჩაიტვირთება ბუნკერებში, რომლებიდანაც ხდება მადნის აგლომერაცია. დამგუნდავებელში ჩატვირთვამდე კონვეიერზე მიეწოდება ცემენტი გაანგარიშებით 15 კგ/ტ მადანზე. მას შემდეგ, რაც მადნისა და ცემენტის ნარევი გაივლის აგლომერაციის დანადგარის სიგრძის 1/3, ხდება ციანიდის (0,05-0,1%) მიწოდება მადანში 9-11% ტენიანობის გაზრდის მიზნით. დაგუნდავებული მადანი ამოიტვირთება თანმიმდევრულად დაყენებულ მობილურ კონვეიერებსა და კონვეიერ-შტაბელამწყოზე (სტაკერზე). მადნის შტაბელის ფორმირება ხდება წინასწარ მომზადებულ საძირკველზე.

გამოტუტვის სექციის საძირკველს შეადგენს:

- ადგილზე არსებული დამსხვრეული მადნის წვრილფრაქციული ქვედა ფენა;
- მაღალი სიმკვრივის პოლიეთილენის საგები მემბრანა (HDPE);
- ქვიშის დამცავი ფენა, მარცვლების დიამეტრით არაუმეტეს 5 მმ.

დამცავი ეკრანის მოწყობის შემდეგ საფარზე ხდება სადრენაჟე ქსელის მიღების მოწყობა. გროვის საძირკველის, ფირის და დამცავი ფენის დაგების შემდეგ იწყება მადნის შტაბელის ფორმირება. მადნის შტაბელის საძირკველი უნდა იყოს დახრილი 1-4 გრადუსით. ტექნოლოგიური ხსნარების და ატმოსფერული ნალექების გაყვანა ხდება საერთო მილსადენით, რომელიც მდებარეობს საძირკველის ქვედა ნაწილში. ოქროსშემცველი ხსნარები მიეწოდება არსებული ქარხნის ტერიტორიაზე მდებარე დატვირთული ხსნარის აუზს.



გროვული გამოტუტვის შტაბელის ფორმირების დასასრულს გათვალისწინებულია სარწყავი სისტემის მონტაჟი, რომლითაც ხდება ტექნოლოგიური ხსნარების გადანაწილება მადნის შტაბელის ზედაპირსა და ფერდობებზე. სარწყავად გათვალისწინებულია "ვობლერის" ტიპის სისტემის გამოყენება.

ოქროშემცველი ხსნარების დაგროვება გროვის სადრენაჟო სისტემის საშუალებით ხდება არსებულ დატვირთული ხსნარის აუზში, საიდანაც ტუმბოთი მიეწოდება სორბციის განყოფილებას. ოქროგამოვლილი ხსნარები გადანაწილდება შუალედურ და ნეიტრალურ ხსნართა გუბურებში მათი შემდგომი ატუმბვით სარწყავ სისტემაში.

გროვული გამოტუტვის ტექნოლოგია ეფუძნება წყლის დიდი რაოდენობით მოხმარებას, რომლის მოცულობა განისაზღვრება არა მარტო ტექნოლოგიური სქემის პარამეტრებით, არამედ მშენებლობის რეგიონისთვის დამახასიათებელი ატმოსფერული ნალექების და აორთქლების (წყლის ზედაპირისა და გროვის ზედაპირიდან) მაჩვენებლებით.

ხანგრძლივი წვიმების დროს ჭარბი ხსნარების შეგროვება-შენახვისათვის, გათვალისწინებულია ავარიული აუზი. უბანზე გამოყენებული წყალი მთლიანად ლოკალიზებულია. ტერიტორიაზე მოწყობილი 50 000 მ<sup>3</sup> მოცულობის სანიაღვრე წყლის აუზი გათვალისწინებულია მოედნების ზედაპირიდან ჩამომდინარე წყლების შესაგროვებლად და გათვლილია 10 წელიწადში ერთხელ მოსალოდნელი ორთვიანი წვიმის ნალექების რეკორდულ რაოდენობაზე.

ციანიდური ხსნარების და ნატრიუმის ჰიდროოქსიდის ხსნარის მიწოდება რეაგენტული განყოფილებიდან ხდება უშუალოდ პროდუქტული ხსნარების ავზებში. პროდუქტული ხსნარები ტუმბოთი მიეწოდება ადსორბციის სვეტს. ქროგამოვლილი ხსნარები შემდგომში ბრუნდება გამოტუტვის პროცესში.

ოქროთი გაჯერებული ნახშირი პერიოდულად გამოიყოფა დესორბციის განყოფილებაში. სორბცია ხორციელდება ნახშირისა და ხსნარის ურთიერთსაწინააღმდეგო გადაადგილებით. პროდუქტული ხსნარებიდან ოქროს სორბციისთვის გათვალისწინებულია მრავალსექციური სორბციული კომპლექსის გამოყენება. სორბციის აპარატი წარმოადგენს 5 თანაბარ სექციად დაყოფილ კომპლექსს. ყოველ სექციას აქვს პერფორირებული ძირი, რომელსაც აქვს ხსნარის გამანაწილებლები. კომპლექსის ყოველი სექციის ქვედა ნაწილში არის მილი გაჯერებული ნახშირის დესორბციაზე ან შემდეგ სექციაში გამოსაყვანად. ნახშირის ჩატვირთვა და ამოტვირთვა ხდება პერიოდულად.

ოქროშემცველი ნახშირი გადაიტვირთება ნარჩენების გამოსატან ცხაზე, შემდეგ კი გაჯერებული ნახშირის ავზებში მისი შემდგომი ატუმბვით დესორბციის განყოფილებაში. გაჯერებული ნახშირიდან კეთილშობილი ლითონების დესორბციის და ელუატებიდან ოქროს ელექტროლიტური გამოყოფის ტექნოლოგიური სქემა მოიცავს შემდეგ ოპერაციებს:

- მჟავურ დამუშავებას;
- მჟავური ხსნარების ნეიტრალიზაციას;
- ნახშირიდან კეთილშობილი ლითონების დესორბციას;
- ელუატებიდან კეთილშობილი ლითონების ელექტროლიტურ გამოყოფას; თერმულ რეაქტივაციას;
- ნახშირის ნაფხვენის გამოყოფას.

გაჯერებული ნახშირი ბუნკერიდან ჩაიტვირთება მიმდებ კომპლექსში. ამ კომპლექსში ხდება ნახშირის მჟავური დამუშავება კარბონატების და ორგანული ნარევების მოცილების მიზნით. ნახშირის 2%-იანი მარილმჟავით დამუშავება გრძელდება 1 საათის განმავლობაში.

მჟავური დამუშავების შემდეგ მჟავის ნეიტრალიზაციისთვის გამოიყენება 2-3%-იანი ტუტე ხსნარი დესორბციისათვის განკუთვნილი ხსნარების აუზიდან. ნეიტრალიზებული ხსნარები ირევა დრენირებულ ხსნარებში და გამოიყენება მადნის შტაბელის სარწყავად.

ნეიტრალიზაციის შემდეგ ნახშირი გადადის დესორბციის აპარატში. ოქროს დესორბცია ხდება ნატრიუმის ციანიდის, თიოკარბამიდისა და კალსტიკური სოდის ხსნარით. გაჯერებული ელუატები გადაიგზავნება ოქროს ელექტროლიტურ დალექვაზე.

ოქროზე ელექტროლიზების გაჯერების შემდეგ ხდება კათოდური ნალექის გამოტვირთვა. გამრობის შემდეგ კათოდური ნალექი გადაიგზავნება სადნობ განყოფილებაში დნობაზე.

ოქროგამოცლილი ნახშირი გამოირეცხება წყლით და გადაიგზავნება სორბციის განყოფილებაში ან საჭიროებისამებრ დეჰიდრაციის ბუნკერში ნახშირის რეაქტივაციის განყოფილებაში. ნახშირის თერმულ რეაქტივაციას პერიოდულად ახორციელებენ მბრუნავ მილლუმელში. აღნიშნული ოპერაცია აუცილებელია ოქროს სორბციული გამოყოფის დროს ნახშირში დაგროვილი ორგანული მინარევების მოცილების მიზნით.

რეაქტივაციის შემდეგ გათვალისწინებულია ნახშირის წყლით გამკვრივება ურიკაზე დაყენებულ სპეციალურ ბადიაში, რის შემდეგ ნახშირი მიეწოდება სორბციული განყოფილების ჩატვირთვის კვანძს.

კათოდური ნალექის გადამუშავების ტექნოლოგიური სქემა მოიცავს შემდეგ ოპერაციებს: შრობას, გახურებას და დნობას სადნობ ლუმელში მზა დორეს შენადნობის მიღებით. დნობის ტემპერატურაა 1200- 1300°C, ოპერაციის ჯამური ხანგრძლივობაა 60-90 წთ. დნობის პროდუქტებს წარმოადგენს დორეს შენადნობი და წიდა. მიმოქცევად პროდუქტებს წარმოადგენს მტვერი, წიდა და ნარჩენი ტიგელი.

ოქროს ზოდებს მექანიკურად წმინდავენ წიდისა და ანაგლეჯებისაგან, ზედა სიბრტყეზე ციფრული შრიფტით ბეჭდავენ ზოდის ნომერს, წონიან და იღებენ სინჯს. სინჯის აღება ხდება დანადგარზე ნაქლიბის გაკეთებით 2-4 წერტილში ზოდის ზედა და ქვედა სიბრტყიდან. ზოდების განაწმენდი ბრუნდება სადნობ ლუმელში საწყის კათოდურ ნალექთან ერთად.

შემდგომში ხდება წიდას ხელით გადარჩევა ოქროს სორსლების ამოსაღებად და სადნობად დასაბრუნებლად. ღარიბი წიდა იმსხვრევა სამსხვრეველაში და გროვდება 70-100 კგ-მდე, შემდეგ კი გადაიზიდება მადნის შტაბელზე სადაც პირველად მადანთან ერთად გაივლის გამოტუტვას. დნობის ნარჩენი ტიგელი იწმინდება და გადამუშავდება წიდას სქემის მიხედვით.

გამოწვისა და დნობის დროს წარმოქმნილი გაზებისთვის გათვალისწინებულია ადგილობრივი გამწოვები. პირომეტალურგიული განყოფილება უზრუნველყოფილია მომდენი ვენტილაციით.

წარმოების ავარიული გაჩერების შემთხვევაში (გამოტუტვის სექციების სამირკვლის მთლიანობის დარღვევა) გროვული გამოტუტვის ხსნარები და საბადოს სრული გამომუშავების შემდგომი ხსნარები, ასევე მადნის შტაბელი წარმოების დასრულების და მისი ორი წლის განმავლობაში შენახვის შემდეგ აუცილებელად უნდა იყოს გაუვნებელყოფილი ციანური ნაერთებისგან კალციუმის ჰიპოქლორიტით. მადნის შტაბელის გაუვნებელყოფა ხდება გამორეცხვით განეიტრალებული ხსნარით, რომელიც შეიცავს 2-5 გ/ლ აქტიურ ქლორს და აქვს pH 11-11.5, მიღებული ოქროგამოცლილი ხსნარების გაუვნებელყოფის შედეგად.

გროვიდან ხსნარები ჩაედინება ოქროშემცველი ხსნარების აუზში, იქიდან კი აიტუმბება საკონტაქტო როფში, რომელიც იდგმება გაუვნებელყოფის განყოფილებაში. ხსნარების განყოფილებიდან კალციუმის ჰიპოქლორიტის მუშა პულპა აიტუმბება საკონტაქტო როფში. საკონტაქტო როფიდან დამუშავებული ხსნარები მიეწოდება ოქროგამოცლილ ხსნართა აუზში, იქიდან კი ისევ ტუმბოთი მიეწოდება გროვის სარწყავად მასში ციანიდ და როდანიდ-იონების სრულ გაქრობამდე.

ობიექტის ექსპლუატაციისას ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა შემდეგი მავნე ნივთიერებები: შეწონილი ნაწილაკები, ცემენტის მტვერი, აზოტის დიოქსიდი, აზოტის დიოქსიდი, ნახშირბადის ოქსიდი, გოგირდის დიოქსიდი, ჭვარტლი, ნახშირწყალბადები, გოგირდწყალბადი, სელენი, დარიშხანი, ციანწყალბადმჯავა, ქლორწყალბადი, თუთია, ტყვია, ქრომი, ვერცხლისწყალი, ნიკელი, სპილენძი, კადმიუმი.

მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშმა აჩვენა, რომ ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი ზემოაღნიშნული მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობას ობიექტიდან დაშორებულ 500 მ რადიუსის მანძილზე და, მით უმეტეს, უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან

მიმართებაში, ამიტომ მაგნი ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება, როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები.

მოქმედი ჰაერდაცვითი კანონმდებლობის შესაბამისად, შემუშავებული და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან არის შეთანხმებული „ატმოსფერულ ჰაერში მაგნი ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი“.

შ.პ.ს. „RMG Gold“-ი, ბარიტის კუდების გროვული გამოტუტვის უბანზე, წყალს გამოიყენებს როგორც სასმელ-სამეურნეო, ასევე საწარმოო მიზნებისათვის. წყლის მიღება მოხდება ბოლნისის წყალსადენი სისტემიდან, მიწოდება განხორციელდება შპს „RMG Copper“-ის გამამდიდრებელი ფაბრიკის წყალსადენის მაგისტრალური მილსადენის განშტოებიდან სატუმბი სადგურის საშუალებით. საწარმოო წყალმომარაგების სისტემა იმუშავებს ჩაკეტილ ციკლში. წყლის დანაკარგების (აორთქლება, გზების მორწყვა და სხვა) შესავსებად გამოყენებული იქნება საწარმოო მოედნიდან ჩამონადენი სანიაღვრე წყლები.

სანიაღვრე წყლის აუზი განთავსებულია საწარმოო უბნის ყველაზე დაბალ წერტილში. იგი დაპროექტებულია და ამენებულია ისეთნაირად, რომ დაიტოვოს მაქსიმალური წვიმის დროს ორთვიან საშუალო რაოდენობაზე ორჯერ მეტი 430 მმ ერთჯერადად მოსული ნალექი. მასში დაგროვილი წყალი, საჭიროების მიხედვით, მოხმარდება დაკარგული წლის რაოდენობის შევსებას.

როგორც გზშ-ს ანგარიშშია მოცემული, ზედაპირული წყლების უმეტესობა ჩამოედინება არასაწარმოო უბნებიდან, ხდება მისი გაჟონვა ნაყარის ძირამდე და აქედან გამოსული წყალი სუფთაა და შეიცავს შეწონილი ნაწილაკების მინიმალურ რაოდენობას. საწარმოო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლები ჩართულია ჩაკეტილ ტექნოლოგიურ ციკლში და მათი გარემოში მოხვედრის შესაძლებლობა გამორიცხებულია.

სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლები საწარმოს ადმინისტრაციული ბლოკიდან მოგროვდება ორი სეპტიკური რეზერვუარით აღჭურვილ საკანალიზაციო სისტემაში, საიდანაც სპეცავტოტრანსპორტის საშუალებით მოხდება მათი რეგულარული გატანა კაზრეთის კომუნალურ საკანალიზაციო სისტემაში.

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ადგილი ექნება სხვადასხვა ტიპისა და სახეობის, როგორც სახიფათო ასევე არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნას. სახიფათო ნარჩენებისათვის შპს „RMG Gold“-ის საწარმოს ტერიტორიაზე, რომელიც განლაგებულია სს „RMG Copper“-ის სანაყროს ტერიტორიაზე მოეწყობა სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების უბანი, სადაც საბოლოო განთავსების ობიექტზე ტრანსპორტირებამდე შეგროვდება და დასაწყობდება ათ ტონამდე ოდენობის (არანაკლებ 2 ტონისა) სხვადასხვა სახის სახიფათო ნარჩენი.

სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების უბანი მოეწყობა სპეციალურად გამოყოფილ შემოღობილ და დაცულ ადგილას, რომელიც იქნება გადახურული. უბანზე შესასვლელი კარები (ჭიშკარი), აღჭურვილი იქნება საკეტიტ. უბნის საგები (იატაკი) დამზადებული იქნება ისეთი მასალისგან, რომელიც არ შედის რეაქციაში ან არ იწოვს შენახულ ნარჩენებს, წყალგაუმტარია და ითვალისწინებს ნარჩენების დაღვრის/გაფანტვის რისკს.

იქვე, მის მიმდებარედ განთავსდება არასახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსების მოედანი, სადაც მოხდება შერეული მუნიციპალური, გადამუშავებადი (რეციკლირებადი) და ბიოდეგრადირებადი (საკვების) ნარჩენების აკუმულირება/დაგროვება. აღნიშნულ მოედანზე მოეწყობა ნარჩენების თითოეული ნაკადის განთავსების განყოფილებები (ან გამოყოფილი იქნება ცალკე ლითონის/პლასტმასის კონტეინერები) შესაბამისი მარკირებით. განყოფილება აქვე მოეწყობა მუნიციპალური ნარჩენების სეპარირების მოედანი, სადაც მოხდება შერეული ნარჩენების ნაკადში შემთხვევით შერეული გადასამუშავებელი ნარჩენების სეპარაცია.

საყოფაცხოვრებო ნარჩენების დროებით განთავსების მოედანი მთლიანად შემოღობილი იქნება. ნარჩენების ნაკადების უჯრედები იქნება გადახურული ფრინველების/ცხოველების მოზიდვის და ქარის გამო მათი გაფანტვის თავიდან აცილების მიზნით. განსაზღვრული რაოდენობის ნარჩენების დაგროვების შემდეგ მოხდება შესაბამისი

კონტრაქტორი ორგანიზაციის გამოძახება და ნაჩვენების გატანა. შერეული მუნიციპალური ნარჩენების განთავსება მოხდება ადგილობრივ (ბოლნისის) ნაგავსაყრელზე ბოლნისის მუნიციპალიტეტის დასუფთავების სამსახურთან დადებული ხელშეკრულების შესაბამისად.

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად, საცხოვრებელი ზონიდან საწარმოო ობიექტის დიდი მანძილით დაშორების გამო მოსახლეობის ხმაურისგან გამოწვეულ სიმშვიდის დარღვევას ადგილი არ ექნება. სამუშაოების მიმდინარეობისას, საწარმოს მუშაობისას ხმაურის მაქსიმალური სიდიდის დასაშვები ზღვარი არის 85 დბ, საწარმოს მაქსიმალური დატვირთვით მუშაობისას, დანადგარების ტექნიკური პირობების გათვალისწინებით, ხმაურის დონე 85 დბ მეტი იქნება, რაც უარყოფითად იმოქმედებს საწარმოში დასაქმებულ პერსონალზე, განსაკუთრებით კი მის ცალკეულ უბნებზე (სამსხვრეველები) მომუშავეებზე, ამიტომ ისინი აღჭურვილი იქნებიან სმენის დამცავი საშუალებებით.

ციანიდთან მომუშავე პერსონალი უზრუნველყოფილი იქნება შესაბამისი სპეციალური დაცვით. ამასთანავე გროვული გამოტუტვის უბანზე, სპეციალური დოზიმეტრების საშუალებით, ჩატარებული იქნება ყოველდღიური მონიტორინგი, ატმოსფეროში ციანიდის კონცენტრაციის განსასაზღვრავად.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად დადგენილი პირობები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.



### III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია:

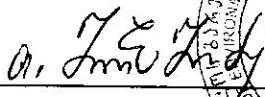
1. უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, - შემარბილებელი ღონისძიებების, მონიტორინგის გეგმის, ვალდებულებებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
2. საქმიანობის დაწყებისთანავე აცნობოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს;
3. სახელმწიფო ტყის ფონდის მართვას დაქვემდებარებულ ფართობებზე ნებისმიერი ქმედება განახორციელოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის თანახმად და უზრუნველყოს აღნიშნული საკითხის შეთანხმება ტყის ფონდის მართვის უფლების მქონე ორგანოსთან;
4. ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების, ასევე აირმტვერდამჭერი მოწყობილობების პარამეტრების დაცვა და, შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
5. უზრუნველყოს ციან-იონებით ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების კონტროლი და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შემუშავება;
6. ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს ბარიტის კუდების აგლომერატის შტაბელების მდგრადობის კონტროლი რათა მოხდეს მისი ჩამოშლის თავიდან აცილება;
7. ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს წყლისა და ჰაერის ხარისხზე მონიტორინგი, გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი მონიტორინგის პროგრამის მიხედვით;
8. უზრუნველყოს გროვის დახურვა მისი დეტოქსიკაციის შემდეგ;
9. უზრუნველყოს წყლის საშხეფი სისტემის მუშაობა მადნის დამსხვრევისა და გადატანის კვანძებზე;
10. უზრუნველყოს სატრანსპორტო გზების წყლით მუდმივი მორწყვა ამტვერების შესამცირებლად;
11. ექსპლუატაციაში გაშვებამდე უზრუნველყოს გამოყენებული წყლის ხარჯის მოცულობის შესახებ ინფორმაციის და ბოლნისის წყალმომარაგების სერვისცენტრთან დადებული ხელშეკრულების წარმოდგენა.
12. ექსპლუატაციაში გაშვებიდან ორი თვის ვადაში უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის წარმოდგენა სამინისტროში შესათანხმებლად საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს №211 ბრძანების შესაბამისად;
13. გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის სხვა პირებზე გადაცემის შემთხვევაში, ნებართვის გადაცემა განახორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის დადგენილი წესით.

#### IV. დასკვნა

შპს „RMG Gold“-ის მიერ, გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი ბარიტის მადნის გამდიდრების შედეგად მიღებული და დასაწყობებული ოქროსშემცველი კუდების გროვული გამოტუტვის მეთოდით გადამუშავების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობების დაცვით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების  
დეპარტამენტის პირველადი  
სტრუქტურული ერთეულის  
ხელმძღვანელი

თამარ შარაშიძე  
(სახელი, გვარი)

  
(ხელმოწერა)

